

Bilgece Hikayeler

Hikâye anlatmak ve hikâye okumak, çocukların ve gençlerin zihni ve ahlâki gelişiminde oldukça kritik bir öneme sahiptir.

Ayrıca gençlerin dil becerilerinin gelişiminde, yani kendilerini ifade edebilme, bir konuda tutarlı bir bütün içinde konuşup yazabilmesine de yardımcı olur.

Deniz Yıldızı

Bir adam okyanus sahilinde yürüyüş yaparken, denize telaşla bir şeyler atan birine rastlar. Biraz daha yaklaşıncaya bu kişinin, sahile vurmuş deniz yıldızlarını denize attığını fark eder ve;

"Niçin bu deniz yıldızlarını denize atıyorsun?" diye sorar.

Topladıklarını hızla denize atmaya devam eden kişi;
"Yaşamaları için" yanıtını verince, adama şaşkınlıkla:

"İyi ama burada binlerce deniz yıldızı var. Hepsini atmanıza imkan yok. Sizin bunları denize atmanız neyi değiştirecek ki ?" der.

Yerden bir deniz yıldızı daha alıp denize atan kişi,

"Bak onun için çok şey değişti," karşılığını verir...

TİMUR ve KARINCA

Meşhur Türk hükümdarı Timurlenk: -Seni erlikten başbuğluğa yükselten nedir? diye sordular.

Timurlenk şu cevabı verdi:

-Asla ümitsizliğe düşmedim. O kadar zorlukla karşılaştığım halde hiçbirisinden yılmadım ve bir maksadıma erişmek için bir karınca bana örnek oldu. Birgün düşmanlarımdan kaçmış bir harabeye sığınmıştım. Her yerden ümidi kesmek üzere olduğum bir anda gözüm karıncaya ilişti.

Karınca kendinden büyük bir buğday tanesini almış bir yıkıntının üzerinden aşırarak için uğraşılıyor; fakat taşıdığı şey kendisinden büyük olduğu için sonuna kadar götüremiyor, düşürüyordu. Dane yuvarlanarak duvarın dibine düşüyor, karınca tekrar inip rızkını alıp götürmeye uğraşılıyordu. Bu hal elliden fazla oldu; ama karıncada nihayet maksadına erişti. Karıncanın bu azmini gördükten sonra bende bir ümit peyda oldu. Kendi kendime:

"Ben bu karınca kadar da mı olamayacağım." dedim ve maksadıma erinceye kadar hiçbir zorluktan yılmadım.

Sütçü Kız

Adaletiyle ün salmış olan ikinci halife Hz. Ömer, toplumsal ve siyasal hayatta adaletin sağlanması için birçok önlem almış, kararlar yayınlamıştı. Bu kararlarından biri de süt üreticileriyle ilgiliydi. Halife Ömer, süt üreticilerinin süte su katmasını yasaklamış ve bu emrini her tarafa duyurmuştu. Şehrin asayişini kontrol etmek için bir gece Medine'de dolaşırken yorulur ve biraz dinlenmek üzere bir evin duvarına yaslanır. İstmeden de olsa evin içinde anne ile kızı arasında geçen şu konuşmayı duyar:

Anne:

- Haydi kızım kalk da sütlere biraz su katıver.

Kız:

- Halifenin sütlere su katılmasını yasakladığını bilmiyor musun anne?

Anne:

- Evet, biliyorum...

Kız:

- Öyleyse Halife'nin yasakladığı bir işi nasıl yapabilirim?

Anne:

- Kalk da su koy Şu sütlere... Gecenin bu vaktinde Ömer seni beni nereden görecek?

Kız:

- Ömer görmez ama Rabbim görür. Vallahi ben, O'nun göreceği yerde yapmadığım bir işi görmediği yerde de yapmam.

Halife Ömer, bu konuşmaları dinledikten sonra evine döner. İyi bir terbiye ve yüksek ahlâk sahibi bu fakir kız oğlu Âsım'a ister ve onunla evlendirir. İşte Allah inancının ve bu inançtan kaynaklanan ahlâkın insanın davranışlarına olumlu tesiri...

İşin özü; 'Başkası görmüyorsa da Allah görüyor!' yaklaşımıdır.

Rivayet edilir ki İslam tarihinin beşinci Raşit halifesi sayılan Ömer İbn Abdülaziz'in anne tarafı bu evliliktendir.

DİKEN EKEN ADAMIN HİKÂYESİ

Sert huylu bir adam, yolun kenarına dikenler ekti. Dikenler büyüyüp çoğalınca yoldan geçenleri rahatsız etmeye başladı. Yoksulların ayaklarını kanatıyor, giysilerini yırtıyordu. Yoldan geçenler:

“Bu dikenleri sök, insanları rahatsız etmesin,” demeye başladılar.

Ama adam bunlara aldırmıyordu. Bir gün Allah’ın bir ermişi ona:

“Kesinlikle bu dikenleri sök!” dedi.

Adam yanıt verdi:

“Elbet bir gün sökerim.”

Adam dikenleri sökme işini “yarın”, “yarın” diyerek erteledikçe, dikenler büyüyüp çoğalıyordu.

Ermiş, adama:

“Ey verdiği sözünde durmayan adam, sök şu dikenleri artık,” dedi.

Adam:

“Bugün işim çok; bugün olmazsa yarın... bir gün kesinlikle sökeceğim...” dedi.

Allah'ın ermişi, bunun üzerine şu sözleri söyledi:

“Sen, hep yarın diyerek bu işi erteliyorsun, ama şunu bil ki her geçen gün o dikenler büyüüp güçleniyor; dikenleri sökecek olan sense, gücünü kaybediyorsun. Dikenler gün geçtikçe çoğalıp gençleşiyor, sense yaşılanıyorsun.”

Mesnevî, Mevlânâ

NAMAZDA KONUŞAN HİNTLİLER

Dört Hintli Müslüman bir mescitte namaza durmuştu. Bu sırada mescidin müezzini yanlarına geldi. Hintlilerden biri namazda olduğunu unutup müezzine sordu:

“Müezzin, acaba ezanı okudun mu? Yoksa namaza daha vakit var mı?”

Arkadaşı, namazda olduğu halde, kendisini tutamayarak kızdı: “Sus yahu, namazda konuşulur mu? Namazın bozuldu!”

Üçüncü Hintli, ikincisine çıkıştı: “Ona ne karışyorsun, asıl sen kendine bak! Sen de konuştun, senin de namazın bozuldu!”

Bu sırada dördüncüsü söze karıştı:

“Hepinizin namazı bozuldu. Hamdolsun ben, sizin gibi yanlış davranıp konuşmadım ve namazımı bozmadım!”

Böylece, gevezelikleri yüzünden dördünün de namazı bozulmuş oldu.

Alınacak ders: Ne mutlu o kişiye ki, kendi ayıbını görür; kim birinin ayıbını görürse, o ayıbı kendisinde bulur. Sende o ayıp yoksa da, yine emin olma; çünkü o ayıbı bir gün sen de yapabilirsin; o ayıp seni de bulur.

Mesnevî, Mevlânâ

Ana Gibi Yar

Vaktiyle bir vezir, padişah katında hatırının kırılmayacağına inanarak kendisinden şöyle bir ricada bulundu:

- Sultanım benim iki tane karım, her birinden de üçer çocuğum var. Karılarımın hangisinin analık duygularının daha kuvvetli olduğunu merak ediyorum. Malımı da buna göre vasiyet edeceğim. Şunları bu konuda bir sinamanız mümkün mü?

Padişah, veziri sevdiği için gönlünü yapmak istedi. Hanımlarından birini çağırttı ve dedi ki:

- Ey hatun, benim vezirim olan senin kocan, gözdelerimden birini baştan çıkarmış. Bunun cezası aslında ölümdür. Ama sen kocanı affedersen idamdan vazgeçip onu sevgilisiyle beraber ülke dışına sürgün edeceğim.

Kadının gözlerinde intikam alevi parladı:

- İstemem, bana yar olmayan başkasına da yar olmasın! Asın, ipini de bana çektirin!

Padişah daha sonra vezirin öbür karısını çağırttı. Ona da aynı Şeyi söyledi. Vezirin ikinci karısı tam tersine bir tavır takındı:

- Aman sultanım, ben kocasız kalmaya razıyım, ama çocuklarım babasız kalmasın, idam edeceğinize sürgün edin de çocuklarım babalarıyla bir gün kavuşma ümidini kaybetmesinler...

Hz. Süleyman ve Kanadı Kırık Kuş

Hz. Süleyman güçlü bir devlete ve orduya sahipti. Adaletle hükmeden bir peygamber ve devlet başkanıydı. Sadece insanlara değil hayvanlara da hükmederdi. Bir gün bir kuş, kanadını bir dervişin kırıldığından şikâyet ile Hz. Süleyman'a gelir. Şikâyetçi kuş, derdini anlatır ona. Hz. Süleyman da o kuşun şikâyetçi olduğu dervişini buldurur, huzuruna getirtip sorar:

- Bak, bu kuş senden şikâyetçi. Niye kırdın kuşcağızın kanadını?

Derviş, kendini savunur:

- Sultanım, Allah bu mahlûkatı âdemoğlunun hizmetine vermiştir. Ben, bu kuşu avlamak istedim. Yine de ona kaçması için fırsat verdim, fakat o bekledi. Adeta; "Gel beni tut, ne istiyorsan yap" dedi. Ben de bana teslim olacağını düşünerek üzerine atladım. Tam yakalayacakken kaçmaya çalıştı. O esnada da kanadını incittim.

Bunun üzerine Hz. Süleyman kuşa döner:

- Bak, bu adam da haklı... Sen niye kaçmadın? O sana sinsice yaklaşmamış. Neticede sen uçup kaçabilirdin.

Şimdi kolum kanadım kırıldı diye şikâyet ediyorsun.

Kuş itiraz eder:

- Efendim, bu kişi bir avcı olsaydı o zaman hemen kaçırdım. Ben onu derviş kıyafetinde gördüğüm için kaçmadım. Bundan bana zarar gelmez diye düşündüm. Derviş olanın ne işi olur böyle şeylerle...

Hız. Süleyman bu savunmayı beğenir ve kuşu haklı bulur. Kisasın yerine gelmesi için "dervişin kolunun kırılması gerekir" der.

Kuş, dervişe acır:

- Efendim, öyle yapmayın!

- Ne yapayım?

- Efendim, bunun kolunu kırarsanız, kolu iyileştikten sonra aynı şeyi yine yapabilir.

- Peki, ne yapalım?

- Siz bunun üzerindeki derviş kıyafetini çıkarın, derviş libasından sıyırın! Sıyırın ki diğer kuşlar benim gibi aldanmasın!

İyiliği Düşünmek Yapmak Gibi Sevaptır

Geçmiş peygamberlerden biri zamanında ortaya çıkan şiddetli bir kıtlık, insanları kasıp kavuruyordu. O kadar ki, bir lokma ekmek, bulmak, bir kese altın bulmaktan daha sevindirici oluyordu.

İnsanların çektiği açlık merhamet sahibi kimselerin yüreklerini paralıyordu. Böyle bir ortamda yoksul bir derviş, çölde yaptığı bir yolculuk sırasında dağ gibi bir kum yığınınına rastladı. Kum yığınınının önünde durup içinden;

- "Ey Rabbim, ne olurdu şu yığın kumdan oluşacağına undan oluşsaydı da ben onu büyük bir zevk ve cömertlikle aç insanlara dağıtsaydım" diye geçirdi.

Bunu o kadar samimi olarak düşünmüştü ki, zamanın peygamberine Allah Teâlâ şöyle vahyetti:

"Falan dervişe haber ver ki' onun halisane niyeti, gördüğü kum yığını, ona ait bir un yığını imiş de onu benim rızam için açlara dağıtmış gibi kendisine sevap yazmama vesile olmuştur."

Endonezya Halkı İslâm'a Nasıl Girdi?

Gönlü İslâm'ın güzellikleriyle yoğrulmuş, kumaş ticareti ile uğraşan Müslüman bir tacir, günün birinde kumaşlarını bir gemiye yükleyerek Endonezya'ya gider ve oraya yerleşerek ticaretine devam eder. Onun dışında da bölgeye yerleşmiş bazı Müslüman tacirler vardı.

Getirdiği kaliteli kumaşlar tam da halkın aradığı istediği özelliklere sahiptir. Kendisi ise kanaat sahibi bir mümin olduğundan; "Varsın kazancım az olsun, lâkin temiz ve helâl olsun" düşüncesindedir. Bu sebeple gabn-i fâhiş denilen, bir malı değerinin çok üstünde satmaya hiç meyletmez. Kısa zamanda zengin olma hayal ve hırsına kapılmaz.

İşe geç geldiği bir gün, tezgâhtarın sattığı mallardan çok yüksek bir kâr elde ettiğini görür ve bunun üzerine tezgâhtar ile aralarında şöyle bir konuşma geçer:

- Hangi kumaştan sattın?
- Şu kumaştan efendim.
- Kaça sattın?
- On akçeye.

– Nasıl olur? Beş akçelik kumaşı on akçeye nasıl satarsın? Adamcağızın bize hakkı geçmiş. Görsen tanır mısın onu?

– Evet, tanırım!

– O hâlde hemen git ve o müşteriyi buraya getir. Onunla vakit kaybetmeden helâlleşmem lâzım.

Tezgâhtar gider, müşteriyi bulup getirir. Dükkân sahibi, müşteriyi karşısında görür görmez, kendisinden helâllik ister ve tezgâhtar tarafından alınan fazla parayı da müşteriye uzatır. Müşteri ise daha evvel hiç karşılaşmadığı bu güzel muamele karşısında hayret içinde kalır. Kendi kendine; "Hakkını helâl et" cümlesinin manasını kavramaya çalışır.

Bu hâdise, kısa sürede dilden dile dolaşır. Çok geçmeden de kralın kulağına kadar ulaşır. Sonunda kral, kumaş tüccarını saraya çağırır ve:

– Sizin yaptığınız bu davranışı daha önce biz ne duyduk, ne de gördük! Sizin bu hâliniz, bize bir muamma oldu. Bunu izah eder misiniz? diye sorar.

Tüccar ise kemâl-i edeple:

– Ben bir Müslüman'ım. İslâm'da mülk, Allah'ındır. Kul sadece bir emanetçidir. Ayrıca İslâm'da haksız kazanç, faiz, istismar, gabn-i fâhiş (kandırmak suretiyle değerinin

çok üstünde satış yapmak) ve toplumun zararına olan bütün satışlar yasaktır. Bu alışverişte ise müşterinin bana hakkı geçmişti. Dolayısıyla kazancıma haram karışmıştı. Ben sadece bir yanlış düzelttim, diyerek cevap verir.

Bunun üzerine kral:

– İslâm nedir, Müslüman olmak neyi gerektirir? gibi soruları peş peşe sıralamaya başlar.

Tüccar da soruları birer birer, güzel bir üslûpla cevaplandırır.

Böyle bir dinin varlığını bu vesileyle ilk defa duyan kral, fazla vakit geçirmeden İslâm ile şereflenir. Daha sonra kısa bir müddet içinde halk da Müslüman olur.

İşte dünya devletleri içinde -yaklaşık 250 milyonluk- en yoğun Müslüman nüfusuna sahip olan bugünkü Endonezya'nın İslâm'ı kabul etmesinde etkili olan faktör, belki de sadece bu beş akçelik kumaş ticaretinde sergilenen İslâm ahlâkıdır.

"Allah'ım! Yaratılışımı güzel yaptığın gibi ahlakımı da güzelleştir" (Hadis-i Şerif)

Asla yalan söyleme

Eski zamanlarda, insanlar ilim öğrenmek için çok çalışırlar, her türlü güçlüklerle katlanırlardı. Küçük yaşlarında köylerinden, ailelerinden ilim öğrenmek için ayrılırlar, yıllarca onlardan uzaklarda zor şartlar altında yaşarlardı.

Seyyid Abdulkadir'in de küçük yaşta içine öğrenme arzusu düşmüş, bunun çarelerini aramaya başlamıştı. Sonunda dayanamadı, annesine gelerek;

- Anneciğim, ilim öğrenmek için Bağdat'a gitmek istiyorum...dedi.

Annesi ise;

- Senden ayrılmaya gönlüm razı olmuyor. Ancak seni de Allah yolundan alıkoymak istemem.

Annesi Abdulkadir için yol hazırlıkları yaptı. En sonunda da oğluna lazım olur diyerek, 40 altını kaybetmemesi için bir kese içinde yeleğinin koltuk altına dikti. Sonra oğlunun gözlerinin içine bakarak şöyle dedi;

- Sana son olarak nasihatim şudur ki, eğer beni ve Allah'ı memnun etmek istiyorsan asla yalan söyleme, doğruluktan ayrılma. Allah her zaman ve her yerde doğruların yardımcısıdır.

Seyyid Abdulkadir annesine söz verdi ve ağlayarak elini öptü. Bağdat'a giden bir kervana katılarak yola çıktı.

Hemedan yakınlarında dar bir geçide girdiklerinde kervanda bir bağrıışma koptu. Eşkıyalar kervana saldırmışlardı. Bir anda bütün sandıklar yere yıkıldı, eşyalar yağma edilmeye başlandı. Haydutlar kervandakilerin neyi var neyi yoksa hepsini alıyorlardı. Eşkıyalardan biri de Abdulkadir'in yanına geldi. Onun fakir haline bakarak şaka olsun diye;

- Söyle bakalım senin neyin var fakir çocuk?

Abdulkadir;

- Yalnız 40 altınım var, diye cevap verdi. Haydut önce şaşırdı sonra gülmeye başladı. İnanamadı ve tekrar sordu;

- Doğru mu söylüyorsun?

Abdulkadir:

- Evet, doğru söylüyorum, 40 altınım var.

Eşkıya meraklandı. Abdulkadir'i elinden tutup reislerine götürdü.

Durumu reislerine anlattı. Haydutların başı;

- Senin 40 altının varmış, doğru mu bu?

Abdulkadir;

- Evet doğru.

Reis;

- Söyle bakalım. Onu nereye sakladın?

Abdulkadir;

- Hırkamın içinde koltuğumun altında saklı.

Bunun üzerine haydutlar hırkasının içinde, koltuğunun altında saklı bulunan 40 altını bularak reislerine verdiler. Herkes çok şaşırılmıştı.

Reis hayretle sordu;

- Peki evladım, sen niçin üzerinde altın olduğunu söyledin? Eğer bize söylemeseydin onları bulamazdık.

Abdulkadir;

- Ben annemden ayrılırken, asla yalan söylemeyeceğime dair söz vermiştim. Arkadaşınız sizin

bir şeyin var mı diye sorunca, altınlarım olduğunu söyledim. 40 altın için verdiğim sözden döneceğimi mi zannediyorsunuz?

Bu sözleri duyan haydutların reisi çok şaşırdı ve derin bir düşünceye daldı. Sonra etrafındakilere dönerek;

- Yazıklar olsun bizlere. Bu çocuk kadar olamadık. Bu çocuk annesine verdiği sözünden dönmek için her şeyini veriyor. Bizler ise Allah'a söz verdiğimiz halde, hiçbir zaman verdiğimiz sözlerde durmadık. O'nun yapma dediklerini yaptık yarın Allah'ın huzuruna çıktığımızda halimiz nice olacak?

Sonra şöyle devam etti:

- Sizler şahit olun. Şuanda bu çocuk benim kötü yoldan dönmeme sebep oldu. Şimdiye kadar yaptığım bütün günahlarım için pişman olup tövbe ediyorum. Bundan sonra iyi bir insan olup, Rabbim'in sevmediği işleri yapmayacağım.

Reislerine çok bağlı olan haydutlar hep bir ağızdan;

- Reisimiz, biz senden ayrılmayız. Sen hangi yolda yürürsen biz de o yolda yürürüz diyerek hepsi birden pişman olup tövbe ettiler.

Kervandaki insanlardan ne aldılarsa hepsini geri verdiler ve bir daha haydutluk yapmayacaklarına söz verdiler.

Seyyid Abdulkadir ise yoluna devam ederek Bağdat'a ulaştı. Orada ilim tahsiliyle meşgul oldu. Kısa bir zaman içinde çok ünlü bir alim oldu. Binlerce insanın

Kötülüklerden vazgeçip iyi birer insan olmalarına vesile oldu.

Sorumluluk

Vaktiyle her türlü maddi imkâna sahip olmasına rağmen can sıkıntısından, hayatın yaşanmaya değmez olduğundan yakman bir prens vardı. Kardeşleri, arkadaşları gezer, ava gider, eğlenirken o odasına kapanır, sürekli düşünürdü. Oğlunun bu haline hükümdar babası çok üzülüyordu.

Birgün hükümdar, ülkesinin en bilge kişisini sarayına çağırıp ona oğlunun durumunu anlattı ve buna bir çözüm bulmasını istedi. Bunun için bilgeye bir hafta mühlet verdi. Bir hafta içinde bir formül bulamazsa bunun hayatına mal olabileceğini de hatırlattı.

Yaşlı bilge üç beş gün düşünüp taşındı; aklına hiç bir çözüm gelmedi. Bu nedenle canını olsun kurtarmak için ülkeyi terketmeye karar verdi. Üzgün, dalgın bir şekilde ülkeyi terkederken, bir köyün yakınında koyunlarını, keçilerini otlatan küçük yaşta bir çobanla bir süre ahbaplık etti. Bundan cesaret alan küçük çoban yaşlı dostuna "Amca şu hayvanlarıma biraz göz kulak oluver de, ben de şu görünen köyden azık alıp geleyim, bugün azık almayı unutmuşum" dedi.

Bilge de zevkle kabul etti. Bilge, kafası, karşılaştığı olaylarla meşgul bir halde hayvanlara göz kulak olurken,

bir keçi yavrusu kenarında oynamakta olduğu uğurumdan aşağı yuvarlanıverdi. Aşağı inip onu kurtarmadıkęa kendi kendine kurtulması da m¼mk¼n değildi. Bilge k¼ę¼k ęobana verdiği s¼z¼ doğru d¼r¼st tutabilmek için kuzuyu kendisi kurtarmaya karar verdi. Bu amağla uğurumun dibine indi.

¼nce kuzuyu sırtına bağladı, sonra tırmanmaya başladı. Birkaç tırmanma başarısızlıkla sonuğlandı. Ama bilge yılmadı. Uğraştı, didindi, zorlandı ama sonunda kuzuyu yukarı ęıkarmayı başardı.

K¼ę¼k dostuna verdiği s¼z¼ tutabilmek, bunun için de kuzuyu uğurumdan ęıkarmak bir s¼re kafasını oyle meşgul etti ki, kendini bu işe o kadar verdi ki başından geğmekte olan olayı, canını kurtarabilmek için ¼lkeyi terketmekte oluşunu unuttu. Fakat bu durum onun kafasında bir şimşek ęakmasına sebep oldu. şoyle d¼ř¼nd¼:

"Bir kimse ciddi olarak bir işle meşgul olur, bir girişimde bulunup onu başarı ile sonuğlandırmak arzusu benliğini tam olarak kaplarsa, o kimse için can sıkıntısı, eften p¼ften olayları kafasına takmak diye birşey s¼z konusu olamaz"

Bu geręek herkes, dolayısıyla h¼k¼mdarın oğlu için de geğerlidir. Bilge artık kağma fikrinden vazgeçip hemen

geri döndü ve hükümdarın huzuruna çıkarak şu çözümü sundu:

- "Hükümdarım, eğer oğlunuzun can sıkıntısından kurtulmasını, hayata bağlanmasını istiyorsanız ona bir sorumluluk yükleyin, zamanını kaplayıcı bir meşguliyet verin. Can sıkıntısının, yaşamaktan şikayet etmenin ana sebebi başıboşluktur. Oğlunuza yükleyeceğiniz sorumluluk ne derece ciddi, sonucu ne derece ağır olursa, kendini o ölçüde can sıkıntısından kurtaracak, yaşama mücadele ve azmi o derece artacaktır."

Doğruluğun Makbul Olanı

Aralarında Allah yolunda ilerlemeye karar veren iki kardeşten biri, bu amacına ancak kırlık bir yerde, bir dağ başında ulaşabileceğini düşündü ve bunun için bir dağ başına çekilip çobanlık yapmaya başladı. Diğeri zorluklarına rağmen insanların kalabalık olarak yaşadığı bir yerde bu niyetini gerçekleştirmenin daha doğru ve sevaplı olacağını düşündü ve şehre yerleşip ayakkabı tamircisi oldu.

Sonra aradan yıllar geçti. İki kardeş de sözlerini tuttular. İşlerinde dürüstlükten ibadetlerinde ihlastan (samimiyetten) ayrılmayarak, haramlardan dikkatle kaçınarak Allah yolunda küçümsenmeyecek mesafe aldılar. Artık herkes biliyor ve inanıyordu ki bu iki kardeş Allah'ın veli kulları arasındadır.

Durum bu aşamada iken birgün çoban olan kardeş şehirdekini ziyaret etmek istedi. Bez bir torbaya birkaç litre süt koyup şehrin yolunu tuttu. Kardeşinin dükkanını bulup içeri girdi ve selam verdikten sonra elindeki içi süt dolu torbayı bir çengele astı.

İki kardeş hasretle kucaklaştıktan sonra derinden derine sohbete daldılar. Bu sırada dükkana bir kadın geldi. Ayakkabısının sallanan topuğuna çivi çaktırmak

istiyordu. Kadın ayakkabısını çıkartırken, giyerken ona bakmakta olan oban kardeşin kalbi bozuldu.

O âna kadar bir keramet işareti olarak torbada duran süt şıp şıp diye akmaya başladı. Kadın işi bitip ayrıldıktan sonra ayakkabıcı olan tam fırsattır diye oban olana önemli bir gerçeği açıkladı:

- "Ey kardeşim, gerek din, gerek dünya bakımından insanlardan uzak yaşamak kolaydır. Böyle, insanlardan soyutlanmış bir yaşayışta günaha girme tehlikesi yoktur. Allah yolunda daha rahat ilerlenir. Fakat önemli olan insanlarla sıkı ilişkiler sürdürürken dürüst kalabilmek, ortamın elverişli olmasına rağmen günaha düşmemektir. Allah katında dürüstlüğün makbul olanı budur..."

Doğru Yoldan Ayrılmamak

Aylaklıktan, başıboşluktan usanan, bunun çıkar yol olmadığını anlayıp doğru yola gelmeye karar veren mirasyedi bir adam, ülkesinin kralına çıkıp, doğruluktan ayrılmadan, dürüstçe yaşamak için kendisine bir yol göstermesini istedi.

Kral adama ağzına kadar dolu bir fıçı zeytinyağı verdi. Bunu tek bir damla bile dökmeden şehrin bir ucundan öbür ucuna götürmesini, bir damla dahi döktüğü takdirde hemen orada boynunun vurulacağını söyledi. Yanına da kontrol için yalın kılıç iki gözcü verdi. Adam fıçıyı kralın buyruğuna uygun şekilde, bütün gücünü, dikkat ve zekasını kullanarak bir damla bile dökmeden şehrin bir başından öbürüne götürdü. Sonra geri dönüp kralın huzuruna yeniden çıktı. Verilen görevi eksiksiz yerine getirdiğini söyledi. Kral adama sordu:

- "Şehirde ne gördün, neye şahit oldun?"

O gün şehirde pazar kurulduğu, her yanın iğne atılsa yere düşmeyecek kadar kalabalık olduğu bir gündü. Buna rağmen adam şu cevabı verdi :

- "Efendimiz, ucunda can kaygısı da bulunduğundan fıçıdaki yağı dökmemek için öylesine bir dikkat

içindeydim ki, bir an bile gözümü fıçıdan ayırıp çevreye bakamadım. Bu nedenle ne kimseyi gördüm, ne de bir olaya şahit oldum..."

Kral bu dersten sonra gönül rahatlığı ile tavsiyesini yaptı:

- İşte, yaptığın her işte, sana verilen her vazifede böyle dikkatli olur, kendini işine verirsen, Allah'ın her an seni kontrol ettiğini de aklından çıkarmazsan, hiçbir zaman doğru yoldan ayrılmazsın...

ÜÇ EVLAT

Üç kadın çeşme başında toplanmış konuşuyorlardı. Az ötede ihtiyarın biri oturmuş, kadınların çocuklarını methetmelerini dinliyordu.

Kadınlardan biri: -Benim oğlum öyle marifetlidir ki, hiç kimse bu konuda onunla boy ölçüşemez... Tam bir cambazdır o! İp üzerinde bir yürüse de görseniz.

Diğer kadın heyecanla atılarak: -Benim oğlumun sesini bilseniz, dedi. Tıpkı bir bülbül gibi şakır. Yeryüzünde hiç kimsenin böyle bir sesi yoktur. Allah vergisi bu...

Üçüncü kadın susup duruyordu. Diğerleri sordular: -Sen çocuğunu niye övmüyorsun? Nesi var ki? -Çocuğumun çok üstün bir tarafı yok ki... Ne diye durup dururken öveyim onu.

Kadınlar kovalarını doldurup yola koyuldular. İhtiyar adam da peşleri sıra yürümeye başladı. Kadınlar ağır kovaları taşımakta güçlük çektikleri için ara sıra duruyor ve dinleniyorlardı. Sırtları ağrı içindeydi. Bu sırada çocukları onları karşılamaya çıktı.

Birinci çocuk hemen elleri üzerinde havaya kalkmış, çeşitli marifetler gösteriyordu. Kadınlar gözleri hayretten büyümüş haykırdılar:

-Aman ne kabiliyetli çocuk!.. İkinci çocuk altın gibi bir sesle öyle güzel şarkılar söyledi ki, kadınlar gözleri yaşlarla dolu hayranlıkla dinlediler onu... Üçüncü çocuk

koşarak geldi, annesinin elinden kovayı aldı ve eve kadar taşıdı.

Kadınlar ihtiyara dönüp: -Bizim çocuklarımız hakkında ne diyorsun, dediler. İhtiyar şaşkınlıkla: -Çocuklarınız mı? Dedi. Onları bilmem. Yalnız biri vardı, annesinin elinden kovayı alıp eve taşıdı. Onu çok beğendim...

HAYAL VE GERÇEK

Babasının işi nedeniyle çocuğun orta öğretimi kesintilere uğramıştı. Orta ikideyken, büyüdüğü zaman ne olmak ve ne yapmak istediği konusunda bir kompozisyon yazmasını istedi hocası.

Çocuk bütün gece oturup günün birinde at çiftliğine sahip olmayı hedeflediğini anlatan 7 sayfalık bir kompozisyon yazdı. Hayalini en ince ayrıntılarıyla anlattı. Hatta hayalindeki 200 dönümlük çiftliğin krokisini de çizdi. Binaların, ahırların ve koşu yollarının yerlerini gösterdi. Krokiye, 200 dönümlük arazinin üzerine oturacak 1000 metrekarelik evin ayrıntılı planını da ekledi. Ertesi gün hocasına sunduğu 7 sayfalık ödev , tam kalbinin sesiydi...

İki gün sonra ödevi geri aldı. Kağıdın üzerinde kırmızı kalemle yazılmış kocaman bir “0” ve “Dersten sonra beni gör”, uyarısı vardı.

Neden 0 aldım, diye merakla sordu hocasına çocuk. Bu senin yaşında bir çocuk için gerçekçi olmayan bir hayal, dedi hocası.

Paran yok. Gezginci bir aileden geliyorsun. Kaynağınız yok. At çiftliği kurmak büyük para gerektirir. Önce araziyi alman lazım. Damızlık hayvanlar da alman gerekiyor.

Bunu başarman imkânsız. Eğer ödevini gerçekçi hedefler belirledikten sonra yeniden yazarsan, o zaman notunu yeniden gözden geçiririm.”

Çocuk evine döndü ve uzun uzun düşündü. Babasına danıştı.

Oğlum, dedi babası; “Bu konuda kararını kendin vermelisin. Bu senin hayatın için oldukça önemli bir seçim!”.

Çocuk bir hafta kadar düşündükten sonra ödevini hiçbir değişiklik yapmadan geri götürdü hocasına .

“Siz verdiğiniz notu değiştirmeyin... Ben de hayallerimi...”

(Yılmaz, Hasan. Öğretmenim,Lütfen Bu kitabı Okur musun!, Çizgi Kitabevi Yayınları, Konya, 2002.)

KADER

İskoçya'da yoksul mu yoksul Fleming adında bir çiftçi yaşardı. Bir gün tarlada çalışırken bir çığlık duydu. Sesin geldiği yere koştuğunda, bataklığa beline kadar batmış bir çocuğun, kurtulmak için çırpındığını gördü. Çocuk, bir yandan da avazı çıktığı kadar bağırıyordu. Çiftçi çocuğu bataklıktan çıkararak ölümden kurtardı. Ertesi gün Fleming'in evinin önüne gelen gösterişli arabadan şık giyimli bir aristokrat indi. Çiftçinin kurtardığı çocuğun babası olarak tanıttı kendini.

Oğlumu kurtardınız, size bunun karşılığını vermek istiyorum, dedi. Yoksul ve onurlu Fleming :

Kabul edemem, diyerek ödülü geri çevirdi. Tam bu sırada kapıdan çiftçinin küçük oğlu göründü.

Bu senin oğlun mu?, diye sordu aristokrat.

Evet, dedi çiftçi gururla. Aristokrat devam etti:

Gel seninle bir anlaşma yapalım. Oğlunu bana ver, iyi bir eğitim almasını sağlayayım. Eğer karakteri babasına benziyorsa ilerde gurur duyacağın bir kişi olur.

Bu konuşmalar sonunda Fleming'in oğlu aristokratın desteğinde eğitim gördü. Aradan yıllar geçti. Çiftçi Fleming'in oğlu Londra'daki St. Mary's Hospital Tıp Fakültesinden mezun oldu ve tüm dünyaya adını "Penisilin"i bulan Sir Alexander Fleming olarak duyurdu. Bir süre sonra aristokratın oğlu zatürreeye yakalandı. Onu Penisilin kurtardı ! Aristokratın adı Lord Randolp Churchill'di.... Oğlunun adı ise Sir Winston Churchill. Kurtaran doktor, çiftçinin oğlu Sir Alexander Fleming'di.

KAVANOZDAKİ TAŞLAR

Zamanın iyi ve üretken olarak kullanımını konusunda zaman zaman kurslar düzenleniyor. İşte bu kurslardan birinde zaman kullanma uzmanı öğretmen, çoğu hızlı mesleklerde çalışan öğrencilerine, "Haydi, küçük bir deney yapalım" demiş.

Masanın üzerine kocaman bir kavanoz koymuş. Sonra bir torbadan irice kaya parçaları çıkarmış, dikkatle üst üste koyarak kavanozun içine yerleştirmiş. Kavanozda taş parçası için yer kalmayınca sormuş; "Kavanoz doldu mu?" Sınıftaki herkes, "Evet, doldu" yanıtını vermiş.

"Demek doldu ha" demiş hoca. Hemen eğilip bir kova küçük çakıl taşı çıkartmış, kavanozun tepesine dökmüş. Kavanozu eline alıp sallamış, küçük parçalar büyük taşların sağına soluna yerleşmişler.

Yeniden sormuş öğrencilerine; "Kavanoz doldu mu?"

İşin sanıldığı kadar basit olmadığını sezmiş olan öğrenciler; "Hayır, tam da dolmuş sayılmaz" demişler.

"Aferin" demiş zaman kullanım hocası. Masanın altından bu kez de bir kova dolusu kum çıkartmış. Kumu kaya parçaları ve küçük taşların arasındaki bölgeler tümüyle doluncaya kadar dökmüş. Ve sormuş yeniden; "Kavanoz doldu mu?"

"Hayır dolmadı" diye bağırmış öğrenciler.

Yine "Aferin" demiş hoca. Bir sürahi su çıkarıp kavanozun içine dökmeye başlamış.

Sormuş sonra; "Bu gördüklerinizden nasıl bir ders çıkardınız?"

Atılgan bir öğrenci hemen fırlamış;
"Şu dersi çıkarttık. Günlük iş programınız ne kadar dolu olursa olsun, her zaman yeni işler için zaman bulabilirsiniz."

"O da doğru ama" demiş zaman kullanma hocası;
"Çıkartılması gereken asıl ders şu; Eğer büyük taş parçalarını baştan kavanoza koymazsanız daha sonra asla koyamazsınız."

Ve ardından herkesin kendi kendisine sorması gereken soruyu sormuş;

"Hayatınızdaki büyük taş parçaları hangileri, onları ilk iş olarak kavanoza koyuyor musunuz?"

Yoksa kavanozu kumlarla ve suyla doldurup büyük parçaları dışarıda mı bırakıyorsunuz?"

Taş Yemek Yasaktır

Bu alışılmadık uyarı karşısında avcı merakla kapılmış. Levhanın asılı olduğu ağacın önündeki ayak izlerini takip etmeye başlamış ve izlediği yol onu bir mağaraya götürmüştü. Mağaranın ağzında bir derviş oturmaktaymış ve avcı yeterince yaklaştığında konuşmaya başlamış:

Zihnine takılan soruyu biliyorum. Şimdiye kadar taşları yemeyi yasaklayan bir uyarı levhası hiç görmedin, çünkü insanların taş yemeye zaten ihtiyaçları yok. İnsanları zaten yapmaya eğilimleri olmayan bir konuda uyarmak niye? İnsanlar arasında taş yeme adeti yoktur, onlara yapmayacakları şeyi yapma demenin ne anlamı var? Ancak şuna dikkat et:

İnsanlar arasında adet haline gelmiş öyle davranışlar, öyle alışkanlıklar vardır ki, bunlar insan için tıpkı taş yemek gibidir. Eğer zararı bakımından düşünürsen taş yemekten çok daha büyük tahribat yapan işlerdir bunlar. Bunlar taş yemek kadar budalaca, insanın öz niteliklerine yabancı tutum ve davranışlardır. Eğer insanlar acınacak haldeyse, insanlar arasında zulüm, haksızlık, merhametsizlik, yozlaşma ve ihanet hüküm sürüyorsa bunun sebebi insanların sanki taş yermişçesine yedikleri bunca nesneden, taş yemeye mümasil tavırlardan doğmaktadır.

Senin levhayı gördüğün yerde bir pınar olmuş olsaydı ve ben oraya su zehirlidir yazmış olsaydım sen bunu manalı bir söz sayacak, yerinde bir uyarı kabul edecektin.

Büyük bir ihtimalle de benim ayak izlerimi takip edip buraya gelmeyecektin.

Çünkü yasaklanan şey senin aklına uygun gelecekti. Gerçekte suyun zehirli olduğunu yazan insanın emrine uymuş olacaktın.

Kendi aklına uyduğunu sanarak benim keyfime uygun davranmış olacaktın.

Ama orada taş yemeyi yasaklayan bir levha gördün ve acaba bunu hikmeti nedir diye kendine bir yol açtın.

Ben de sana insanların gerçekte yaptıkları birçok işte taş yemeye benzer davranışlar gösterdiğini ve aslına bakılırsa taş yediklerini söyledim.

Eğer söylediklerimi anladıysan aramızda hakikatın bir parçası tecelli etti.

İşte Allah'ın insanlar için gönderdiği emir ve nehiyler böyledir.

İnsan ancak bu emir ve nehiylerle hakikatın nasıl tecelli edebileceğini öğrenebilir.

Eğer Allah'ın emrettiği ve yasakladığı şeylerle ilk karşılaşan insan bunu tabii karşılarsa, aklına uygun bulursa bu emir ve nehiylerden hiçbir şey öğrenemez.

Ama bazı izleri takip edip bu emir ve nehiylerin nelere tekabül ettiğini öğrenebilirse hakikate varabilir.

İnsanın taş yemeye ihtiyacı yok diyorsun.

Öyleyse şunu düşün: İnsanın ihtiyacı olandan fazlasını elinde tutması kendisi için taş gibidir.

Bu yalnız mallar, servet,güç gibi nesnelere geçerli değil.

Merhamet, şefkat, tevazu gibi şeyler için de böyle.

Eğer herhangi bir şey insanların istifadesine açıksa ancak istifade edildiği kadar o «şey» olur,o şeyden istifade edilmezse artık o taştır ve gerçekten onu istifadeye konu etmeksizin kullananlar taş yemiş olurlar.

Sana yaramıyorsa bırak başkasına yarasın.

Sana yaramadığı halde sen de olan hem senin hem başkasının aleyhinedir.

Taşları yeme, taşları yemek yasak.

Kaynak : Taşları Yemek Yasak Yazan : İsmet Özel
EBESSÜM

TEBESSÜM

Küçük kız, hüzünlü bir yabancıya gülümsedi. Bu gülümseme adamın kendisini daha iyi hissetmesine sebep oldu. Bu hava içinde yakın geçmişte kendisine yardım eden bir dosta teşekkür etmediğini hatırladı. Hemen bir not yazdı, yolladı.

Arkadaşı bu teşekkürden o kadar keyiflendi ki, her öğlen yemek yediği lokantada garsona yüklü bir bahşış bıraktı.

Garson, ilk defa böyle bir bahşış alıyordu. Akşam eve giderken, kazandığı paranın bir parçasını her zaman köşe başında oturan fakir adamın şapkasına bıraktı.

Adam öyle ama öyle minnettar oldu ki... İki gündür boğazından aşağı lokma geçmemişti. Karnını iki günden beri ilk defa doyurduktan sonra, bir apartman bodrumundaki odasının yolunu ısıklık çalarak tuttu. Öyle neşeliydi ki, bir saçak altında titreyen köpek yavrusunu görünce, kucağına alıverdi.

Küçük köpek gecenin soğuğundan kurtulduğu için mutluydu. Sıcak odada sabaha kadar koşuşturdu. Gece yarısından sonra apartmanı dumanlar sardı. Bir yangın başlıyordu. Dumanı koklayan köpek öyle havlamaya

başladı ki, önce fakir adam uyandı, sonra bütün apartman kalktı.

Anneler, babalar dumandan boğulmak üzere olan yavrularını kucaklayıp, ölümden kurtardılar.

Bütün bunların hepsi, bir TEBESSÜM'n sonucuydu...

SEVGİLİ ÇOCUĞUM

Haydi! Yeni yılda aşağıdakileri uygula. Göreceksin, hayatındaki birçok şey daha iyi olacak.

Önce zamanı iyi kullanmayı öğren. Program yap,bunun için öğretmenlerinden ve evdekilerden yardım iste.

Akşam yattığında çok şey yaptım diyebilmen için bir işi bitir ötekine koyul.

Gününe daima büyük bir gülüş ve günaydınla başla.

Teşekkür sözcüğünü kullanmayı, seninle konuşulurken dikkatle ve konuşanın gözlerine bakarak dinlemeyi unutma.

Programlı ol, dersini asla yarına bırakma.

Kitap okumaya devam et, seni asıl özel yapacak olan o!

Kendine, eşyana, arkadaşlarına özen göster.

Ev hayatına, ufak tefek işlerle katıl. Yatağını, odanı topla. Pazar sabahı kahvaltı hazırlama gibi...büyüdüğünü davranışlarınla göster.

Arkadaşlarına sevgi ile yaklaş, çözemediğin konularda büyüklerinin yardımını iste.

Yaşadığın ev ortamını, geldiğin okulu, sana verilenleri düşün ve şanslı bir çocuk olduğuna inan.

Senden hepimizin tek isteği :Neşeli, çalışkan, sevgi dolu, programlı, başarılı bir çocuk olman, öğrendiklerini

uygulaman ve başkalarına aktarman . Bunu yapabileceğini biliyor, seni destekliyoruz.

Uygula ve sen de hepimize göster. Seni seviyoruz.

BEŞ LİRAYA BİR ÇOCUK NE YAPAR?

Emine yine heyecanlı bir şekilde babasını bekliyordu. Babasını ne kadar çok sevdiğini babası dahil hiç kimseye anlatamamıştı. Anlatması da zordu. Çünkü daha beş yaşına yeni girmişti. Bu yaşta onun sözlerine kim kulak asardı ki? Fakat bir yolunu bulup babasının kendisine daha çok zaman harcamasını sağlamalıydı.

Bir türlü televizyondan ve gazete parçalarından daha kıymetli olduğunu babasına kabul ettirememişti. Onlara kızından daha çok zaman ayırıyordu. Babası eve gelir gelmez bütün sevecenliğini toplayarak;

- Babacığım siz bir saatte kaç lira kazanıyorsunuz” diye sordu.

Babası bu soru karşısında şaşırmakla birlikte bir an önce televizyonda başlayan haber programlarına konsantre olmak için kızını hemen başından savmalıydı. Bunun için;

- Beş lira kızım dedi. Emine bu cevap ile hemen gitmedi.

Biraz daha ısrarlı bir şekilde;

- Babacığım bana beş lira verir misin? Dedi. Babası bu muhabbetin uzamasının kendisine çok şey kaybettireceği düşünüyordu. Parayı verip hemen bu işe

son noktayı koymalıymıydı. Kızını üzmemek de istemiyordu. Ama beş lira da çok para.

- Git kızım oyuncakların ile oyna. Beş milyon çok para.

Emine odasına çekildi. Babası televizyonun karşısına hemen geçip haberleri seyretmeye koyuldu. Bu arada Emine' nin odasından ağlama sesi gelmeye başladı. Babası televizyonu kapatıp hemen kızının yanına koştu. Yine düşüp bir yerini mi ağrıtmıştı. Odaya girdiğinde kızını yatağın içerisinde ağlar bir şekilde buldu. Kızını kucağına alıp susturmaya çalıştı. Fakat hıçkırıkları durdurmaya muvaffak olamadı. İki, üç dakika bu şekilde ağlama devam etti. Hıçkırık seslerin yavaşlayıp ağlama sesi kesilince babası,

- Kızım ne oldu. Nereden düştün. Niçin ağlıyorsun diye sormaya başladı. Emine;

- Sen bana beş milyon lira vermedin.

- Peki al beş milyon lira ne yapacaksın. Emine bu duruma şahit olan annesi ve babasının kanını durduracak şu güzel cevabı verdi.

- Babacığım sen bir saatte beş lira kazanıyorsun. Ben bu beş lira ile senin bir saatinin satın alacaktım. Ve o bir saatte senin ile istediğim bütün oyunları oynayacaktım ...

MUCİZE....

*"EN OLMAYACAK YERDE,
EN OLMAYACAK ZAMANDA
EN OLMAYACAK OLAY,
HER ZAMAN VE HER YERDE OLABİLİR."*

Sally, küçük kardeşi George hakkında anne ve babasının konuşmalarını duyduğu zaman yalnızca sekiz yaşındaydı. Kardeşi çok hastaydı ve onu kurtarabilmek için ellerinden gelen herşeyi yapmışlardı. George'nin yalnızca çok pahalıya malolacak bir ameliyatla kurtulma şansı vardı fakat bunun için yeterli paraları yoktu.

Babasının, umutsuz bir biçimde annesine şöyle fısıldadığını duymuştu Sally: "Yalnızca bir mucize onu kurtarabilir."
Bu sözleri duyar duymaz, usulca kendi odasına yürüdü Sally.

Domuz biçimindeki kumbarasını gizlediği yerden çıkartarak içindeki paraları yavaşça yere dökerek saymaya başladı. Yanılgıya düşmemek için tam üç kez saydı kumbaradan çıkardığı bozuk paraları. Sonra hepsini cebine koyarak aceleyle evden çıkıp, köşedeki eczaneye gitti.

Eczacının dikkatini çekebilmek için büyük bir sabırla bekledi. Eczacı çok yoğundu ve bir adama ilaçlarını nasıl kullanacağını anlatıyordu. Bu yoğun çalışmanın arasında sekiz yaşındaki bir çocukla ilgilenmeye hiç niyeti yoktu ama Sally'nin beklediğini görünce "Evet, ne istiyorsun söyle bakalım" dedi. "Biraz acele et, gördüğün gibi beyefendiyle ilgileniyorum" diyerek yanındaki şık giyimli adamı gösterdi. Sally "Kardeşim" dedi. Sessizce yutkunduktan sonra devam etti: "Kardeşim çok hasta, bir mucize almak istiyorum." Eczacı Sally'e bakarak: "Anlayamadım" dedi. "Şeyy, babam 'Onu ancak bir mucize kurtarabilir' dedi, bir mucize kaç paradır, bayım?" Eczacı Sally'e sevgi ve acımayla baktı bu kez: "Üzgünüm küçük kız, biz burada mucize satmıyoruz, sana yardımcı olamayacağım" dedi.

Sally o kadar kolay vazgeçmek istemedi. Eczacının gözlerinin içine bakarak "Karşılığını ödemek için param var benim, bana yalnızca fiyatını söylemeniz yeterli" dedi. Bu arada Sally ve eczacının yanında bekleyen iyi giyimli bey Sally'e dönerek "Ne tür

bir mucize gerekiyor kardeşin için küçük hanım? diye sordu.

"Bilmiyorum" dedi Sally. Sonra gözlerinden aşağı süzülen yaşlara aldırmaksızın devam etti: "Tek bildiğim, o çok hasta ve annem ameliyat olmazsa kurtulamayacağını söyledi ailemin de ameliyat için ödeyebilecekleri paraları yok. Ama babam "Onu ancak bir mucize kurtarabilir" deyince ben de paramı alıp buraya geldim." "Peki, ne kadar paran var?" diye sordu iyi giyimli adam. " Bir dolar ve onbir sent" dedi Sally. "Ve dünyadaki tüm param bu!" "Bu iyi bir şans, küçük kardeşini kurtarmak için gerekli olan mucize için yeterli bu para" dedi, iyi giyimli adam.

Adam bir eline parayı aldı, öteki eliyle de Sally'nin elini tutarak "Beni yaşadığın yere götürür müsün lütfen?" diye sordu. "Küçük kardeşini ve aileni tanımak istiyorum" dedi. İyi giyimli adam Dr. Carlton Armstrong'du ve George için gerekli olan ameliyatı yapabilecek tanınmış bir cerrahı.

Ameliyat başarıyla sonuçlanmış ve aile hiçbir ödeme yapmamıştı.

Hep birlikte mutluluk içinde evlerine döndükleri zaman hâlâ

yaşadıkları olayların etkisinden kurtulamamışlardı. Anne: "Hâlâ inanamıyorum. Bu ameliyat bir mucize! Doğrusu maliyeti ne kadardır merak ediyorum" dedi. Sally kendi kendine gülümsedi. O bir mucizenin kaçta malolduğunu çok iyi biliyordu. Tam tamına bir dolar ve onbir sent!

Vicdanın Sesi

Doktor olan Metin Bey, etrafındaki insanlar tarafından çok sevilen, dürüst, çalışkan, akıllı ve çok dindar bir insandı. Kuran'ı çok iyi bilir ve Allah'ın söylediklerini harfi harfine yerine getirirdi. Son derece güzel ahlaklı olan Metin Bey, hiçbir zaman sinirlenmez ve üzüntüye kapılmazdı. Her şeyin Allah'ın kontrolünde meydana geldiğini, başına gelen olayların kaderinde olduğunu, Allah'ın insanı bu dünyada imtihan ettiğini ve her zaman en güzel davranışlarda bulunması gerektiğini bilirdi. Daima vicdanının sesini dinlerdi. Bu yüzden vicdanı çok rahat, kalben de çok huzurlu bir insandı. Vicdanına göre hareket etmeyen ve Allah'a karşı suç işleyen insanların yaşantılarını izler onların çektikleri sıkıntıları, vicdan azabını ve yaptıkları yanlışlıkları görüp bundan ibret alırdı.

Metin Bey çok da yardımsever bir insandı. Çok akıllı olduğu için de insanlara yapılabilecek en büyük faydanın, onları Allah'ın tavsiyelerine uymaya ve vicdanına göre hareket etmelerini sağlamaya çalışmak olduğunu bilirdi. Bu yüzden de her fırsatta insanlara Allah'ın sözlerini hatırlatır, onlara öğütler verir ve onları hatalı davranışlarından dolayı da uyarırdı.

İşte böyle örnek bir insandı Metin Bey. Metin Bey biricik oğlu Serkan'ın da çok iyi yetişmesi için elinden geleni yapıyordu. Ona her şeyden önce Allah'a karşı olan sorumluluklarını öğretilmiş ve onu Kuran'a göre yaşaması gerektiği konusunda eğitmişti.

Metin Bey, Serkan'a ilkokul 3. sınıfa geçtiğinde sınıf geçme hediyesi olarak bilgisayar almıştı. Oğlunun bilgisayarını iyice öğrenmesini istiyor ve bunun için de akşamları işten dönünce fırsat buldukça ona bu eğitiminde yardımcı oluyordu. Çünkü bilgisayar hem Serkan'ın aradığı bilgiyi internetten bulup kültürünü arttırmasını sağlayacak, hem de ona ödevlerinde yardımcı olacaktı. Ancak Metin Bey'in bilgisayar konusunda çekindiği bir husus vardı. Çocukların bilgisayar oyunlarına olan düşkünlüğünü biliyor ve Serkan'ın bilgisayar oyunlarına dalıp, sorumluluklarını yerine getirememesinden ve vaktini boşa geçirmesinden endişe ediyordu.

Serkan genelde başarılı ve sorumluluklarını bilen bir çocuk olmasına rağmen, gerçekten bazen babasının endişelerini haklı gösterecek davranışlarda bulunabiliyordu. Bilgisayar oyununa daldığı veya internetten kendisine fayda sağlamayacak sitelerde sörf yaparak vaktini boş yere harcadığı zamanlar oluyordu.

Metin Bey iki kez Serkan'ı bu yanlış hareketleri yaparken görmüş ve uyardı. Ve bir daha da Serkan'ın vaktini boş şeylerle geçireceğini düşünmüyordu açıkçası. Ancak insanları doğru yoldan ayırıp, hep yanlış yollara sürükleyen şeytan, Serkan'ı bir kez daha kandırdı ve onu saatlerce bilgisayarın başında oyun oynattı. Öyle ki, babası eve geç gelmesine rağmen, vaktin nasıl geçtiğini bile anlamadan saatlerini bilgisayarın başında geçirmişti Serkan. Oysa çok daha faydalı şeyler yapabilir, örneğin kitap okuyabilir, odasını toplayabilir veya televizyonda faydalı bir belgesel izleyebilirdi.

Metin Bey, Serkan'ı kendinden geçmiş bir vaziyette bilgisayarın başında oyun oynarken görünce, hemen ona bilgisayarı kapattı. Ardından Serkan'da aynı hatayı bir daha yapmamasını sağlayan ve onun hayatı boyunca bir daha hiçbir zaman unutmayacağı babasının öğütlerini can kulağıyla dinledi.

Babasının Serkan'a söylediği ve tüm çocuklara örnek olacak sözler ise şunlardır:

"Bak oğlum, şunu unutma ki, benim her zaman senin yanında olmam mümkün değil. Yani sana doğru olanı söyleyecek birini her zaman yanında bulamayabilirsin. Ama sana daima doğruyu söyleyen ve sana yol gösteren bir ses var ki, o da senin içindedir. O ses senin vicdanın oğlum. İnsanın içinde iki ses vardır, biri

şeytanın sesi, diğeri de vicdanının sesi. İçindeki şeytanın sesi yani kötü ses, seni daima tembelliğe, boş işler yapmaya ve Allah'a karşı gelmeye çağırır. Sakın ona uyma, yoksa zarara uğrarsın. Sen daima vicdanının sesini dinle. Çünkü vicdanın sesi, Allah'ın insana ilhamıdır. Vicdanına uymak, seni daima en güzele, en doğruya, en iyiye ulaştıracaktır."

Tevazu

Bir adam doğru olmayan yollardan para kazanıp bununla kendisine bir inek alır. Neden sonra, yaptıklarından pişman olur . Günahlarından bir nebze olsun arınmak ve hiç olmazsa iyi bir şey yapmış olmak için bunu Hacı Bektas Veli'nin (1209-1271) - dergâhına kurban olarak bağışlamak ister O zamanlar dergâhlar aynı zamanda aşevi işlevi görmektedir. İneği nasıl kazandığını Hacı Bektaş Veli'ye uzun uzun anlatır. Adamı dinleyen Hacı Bektaş Veli kararını verir. - ' Uygun değildir. Kabul edemeyiz ' diyerek kurbanı geri çevirir. Çok sıkılan adam ne yapayım ki diye düşünerek Konya'da bulunan Mevlana Celaleddin Rumi'ye ((d. 1207 - ö. 1273),gitme kararı alır. Mevlevi dergâhına varır ve aynı durumu Mevlana'ya anlatır . Mevlana adamı dinledikten sonra tereddüt bile etmeden hediyeği hemen kabul eder. Adam beklediği bir kabul ile şaşkınlık geçirir ve kendinde olmadan; aynı şeyi Hacı Bektas Veli'ye de anlattığını ama onun bunu kabul etmemiş olduğunu söyler ve Mevlana'ya bunun sebebini sorar. Mevlana söyle der: - Biz bir karga isek Hacı Bektas Veli bir şahin gibidir. Öyle her leşe konmaz O yüzden senin bu hediyeği biz kabul ederiz ama o kabul etmeyebilir. Adam hediyeğinin kabul edilmesi sevinci ile geri döner. Şaşkınlığı geçmeyen adam ü şenmez kalkar Hacı Bektas dergâhı'na gider ve Hacı Bektas Veli'ye, Mevlana'nın kurbanı kabul ettiğini söyleyip bunun

sebebini bir de Hacı Bektas Veli'ye sorar. Hacı Bektas da söyle der: - Bizim gönlümüz bir su birikintisi ise Mevlana'nın gönlü okyanus gibidir. Bu yüzden, bir damlayla bizim gönlümüz kirlenebilir ama onun engin gönlü kirlenmez. Bu sebepten dolayı o senin hediyeni kabul etmiştir." Böylesi tevazu, Böylesine incelik , Aynı konuda Tamamen birbirlerinin tersi davranış sergileyen böyle insanların hem kendi yaptıklarını hem de muhatabının yaptıklarını böylesi ahenk içinde açıklayabilmeleri, birbirlerini yermek yerine birbirlerini yüceltmeleri Nasıl insan olunura verdikleri en güzel örnek sanırız.

Yaşlı Adam ve At

Köyün birinde bir yaşlı adam varmış. Çok fakirmiş ama Kral bile onu kıskanırmış...Öyle dillere destan bir beyaz atı varmış ki, Kral bu at için ihtiyara ciddi bir meblağ teklif etmiş ama adam satmaya yanaşmamış.. "Bu at, bir at değil benim için; bir dost, insan dostunu satar mı" dermiş hep.

Bir sabah kalkmışlar ki,at yok. Köylü ihtiyarın başına toplanmış: "Seni ihtiyar bunak, bu atı sana bırakmayacakları, çalacakları belliydi.Krala satsaydın, ömrünün sonuna kadar beyler gibi yaşardın. Şimdi ne paran var, ne de atın" demişler...İhtiyar: "Karar vermek için acele etmeyin" demiş."Sadece at kayıp" deyin, "Çünkü gerçek bu. Ondan ötesi sizin yorumunuz ve verdiğiniz karar. Atımın kaybolması, bir talihsizlik mi, yoksa bir şans mı? Bunu henüz bilmiyoruz. Çünkü bu olay henüz bir başlangıç.Arkasının nasıl geleceğini kimse bilemez." Köylüler ihtiyar bunağa kahkahalarla gülmüşler.Aradan 15 gün geçmeden at, bir gece ansızın dönmüş...Meğer çalınmamış, dağlara gitmiş kendi kendine.Dönerken de, vadideki 12 vahşi atı peşine takıp getirmiş.Bunu gören köylüler toplanıp ithiyardan özür dilemişler. "Babalık" demişler, "Sen haklı çıktın. Atının kaybolması bir talihsizlik değil adeta bir devlet kuşu oldu senin için, şimdi bir at sürün var.." "Karar vermek için gene acele ediyorsunuz" demiş ihtiyar. "Sadece atın geri

döndüğünü söyleyin. Bilinen gerçek sadece bu. Ondan ötesinin ne getireceğini henüz bilmiyoruz. Bu daha başlangıç. Birinci cümlelerin birinci kelimesini okur okumaz kitap hakkında nasıl fikir yürütebilirsiniz?" Köylüler bu defa açıkca ihtiyarla dalga geçmemişler ama içlerinden "Bu herif sahiden gerzek" diye geçirmişler... Bir hafta geçmeden, vahşi atları terbiye etmeye çalışan ihtiyarın tek oğlu attan düşmüş ve ayağını kırmış. Evin geçimini temin eden oğul şimdi uzun zaman yatakta kalacakmış. Köylüler gene gelmişler ihtiyara. "Bir kez daha haklı çıktın" demişler. "Bu atlar yüzünden tek oğlun, bacağını uzun süre kullanamayacak. Oysa sana bakacak başkası da yok. Şimdi eskisinden daha fakir, daha zavallı olacaksın" demişler. İhtiyar "Siz erken karar verme hastalığına tutulmuşsunuz" diye cevap vermiş. "O kadar acele etmeyin. Oğlum bacağını kırdı. Gerçek bu. Ötesi sizin verdiğiniz karar. Ama acaba ne kadar doğru. Hayat böyle küçük parçalar halinde gelir ve ondan sonra neler olacağı size asla bildirilmez." Birkaç hafta sonra, düşmanlar kat kat büyük bir ordu ile saldırmış. Kral son bir ümitle eli silah tutan bütün gençleri askere çağırmış. Köye gelen görevliler, ihtiyarın kırık bacaklı oğlu dışında bütün gençleri askere almışlar. Köyü matem sarmış. Çünkü savaşın kazanılmasına imkân yokmuş, giden gençlerin ya öleceğini ya da esir düşeceğini herkes biliyormuş. Köylüler, gene ihtiyara gelmişler... "Gene haklı olduğun kanıtlandı" demişler. "Oğlunun bacağı kırık ama hiç değilse yanında. Oysa bizimkiler, belki asla

köye dönemeyecekler. Oğlunun bacağının kırılması, talihsizlik değil, şansmış meğer..." "Siz erken karar vermeye devam edin" demiş, ihtiyar. "Oysa ne olacağını kimseler bilemez. Bilinen bir tek gerçek var. Benim oğlum yanımda, sizinkiler askerde... Ama bunların hangisinin talih, hangisinin şanssızlık olduğunu sadece Allah biliyor."

Lao Tzu, öyküsünü şu nasihatla tamamlamış:

"Acele karar vermeyin. O zaman sizin de herkesten farkınız kalmaz. Hayatın küçük bir parçasına bakıp tamamı hakkında karar vermekten kaçınin. Karar aklın durması halidir. Karar verdiniz mi, akıl düşünmeyi, dolayısı ile gelişmeyi durdurur. Buna rağmen akıl insanı daima karara zorlar. Çünkü gelişme halinde olmak tehlikelidir ve insanı huzursuz yapar. Oysa gezi asla sona ermez. Bir yol biterken yenisi başlar. Bir kapı kapanırken, başkası açılır. Bir hedefe ulaşırsınız ve daha yüksek bir hedefin hemen oracıkta olduğunu görürsünüz. Karar vermek, bilgelik gerektirir, unutmayın..."

VAZODAKİ ELMA HİKAYESİ

Konfüçyüs, öğrencilerine ders veriyordu. Sınıfa elinde dar uzun bir vazo ile geldi. Tüm öğrencilerin görebileceği şekilde vazoyu havada tuttu. Diğer elinde de bir elma vardı. Elmayı vazonun içinde koyduktan sonra, vazoyu yere bıraktı ve şöyle dedi;

– Elmayı vazodan çıkarmayı başaran öğrenci, elmayı alabilir.

Öğrencilerden biri atıldı ve elini vazonun dar ağzından içeri soktu.

Elmayı yakaladı, çıkarmaya çalıştıkça elma elinden kaydı. Bir de elini vazoya sıkıştırdı, bağırmaya başladı:

– Elimi çıkaramıyorum!

Konfüçyüs;

– Elmayı sıkı sıkı tutmaktan vazgeçmezsen, elini çıkaramazsın.

Öğrenci biraz daha uğraştı, elmayı elinden bırakmak istemiyordu; ama sonunda mecburen bıraktı. Elini vazodan çıkardı. Konfiçyus'a sordu:

– Elmayı vazodan çıkarmanın bir yolu var mı?

Konfüçyüs, nasıl olacağını göstereyim dedi ve vazoyu ters çevirdi. Elma kendiliğinden vazonun içinden yuvarlanıp çıktı. Öğrenciler çözümün bu kadar basit olması nedeniyle gülmeye başladı.

Konfüçyüs, öğrencilerine elmayı göstererek dedi ki:

– Görüldüğü gibi basit değil, bazen bırakabilmek daha zordur. Eğer bir şeyi zorla tuttuğunuzda, ulaşmak istediğiniz şeyi engellediğini görüyorsanız, o zaman onu özgür bırakmalısınız.

Hayatın akışında bazen ulaşmak istediklerinize onları yakalamaya çalışarak değil, onların size gelmelerine izin vererek ulaşabilirsiniz. Bazen en doğrusu olayları kendi akışına bırakıp müdahale etmemektir. Sorunlara bakış açınızı değiştirdiğinizde farklı çözümler bulabilirsiniz.

SOCRATES VE DOSTLARI

Ünlü Yunan filozof Sokrates her nasılsa bir ev yaptırmış:

Eş dost merak etmiş nasıl bir ev diye, görünce evi, kimse dememiş güzel olmuş diye...

Başlamışlar kusur bulmaya: Kimi içini beğenmemiş, kızmayın ama şanınıza layık değil odaları demişler.

Kimi cephesine laf etmiş: Karşıdan görünüşü çirkinmiş.

Hepsinin ortak görüşü de çok darmış bu ev. Kim sığarmış canım bu ev denen kulübeye?

Koca Filozof Socrates:

– Ah! Keşke bu evin alabileceği kadar Gerçek dostum olsa!

İyi ve Kötü

Yaşlı kızıl derili reisi kulübesinin önünde torunuyla oturmuş, az ötede birbiriyle boğuşup duran iki kurt köpeğini izliyorlardı. Köpeklerden biri beyaz, biri siyahtı ve 12 yaşındaki çocuk kendini bildi bileli o köpekler dedesinin kulübesi önünde boğuşup duruyorlardı. Dedesinin sürekli göz önünde tuttuğu, yanından ayırmadığı iki iri kurt köpeğiydi bunlar. Çocuk, kulübeyi korumak için bir köpeğin yeterli olduğunu düşünüyor, dedesinin ikinci köpeğe neden ihtiyacı olduğunu ve renklerinin neden illa da siyah ve beyaz olduğunu anlamak istiyordu artık. O merakla, sordu dedesine: Yaşlı reis, bilgece bir gülümsemeye torununun sırtını sıvazladı.

– “Onlar” dedi, “benim için iki simgedir evlat.”

– “Neyin simgesi” diye sordu çocuk.

– “İyilik ile kötülüğün simgesi. Aynen şu gördüğün köpekler gibi, iyilik ve kötülük içimizde sürekli mücadele eder durur. Onları seyrettikçe ben hep bunu düşünürüm. Onun için yanımda tutarım onları. Çocuk, sözün burasında; ‘mücadele varsa, kazananı da olmalı’ diye düşündü ve her çocuğa has, bitmeyen sorulara bir yenisini ekledi:

– “Peki” dedi. “Sence hangisi kazanır bu mücadeleyi?”

Bilge reis, derin bir gülümsemeyle baktı torununa.

– “Hangisi mi evlat? Ben, hangisini daha iyi beslersem!”

Nahivci (Arapça dil âlimi) ile Gemici Hikâyesi

Nahiv ilmini yani Arapça dilini iyi bilen bir âlim gemiye (tekneye) binmiş denizde gidiyordu. Yanındaki gemiciye kibirli bir edâ ile: Sen nahiv bilir misin? diye sordu. Tekneci: Yok beyim, ben câhil bir tekneciyim, diye cevap verdi. Bunun üzerine âlim ona: Ömrünün yarısı boşa gitmiş, dedi. Bir süre sonra denizde şiddetli bir fırtına çıktı, tekne batmak üzereydi. Tekneci âlime sordu: Beyim, yüzme bilir misin? Âlim: Hayır, bilmem, dedi. Tekneci: O hâlde gitti ömrünün hepsi. Çünkü tekne batacak. Burada nahiv (gramer bilgisi) fayda etmez, mahiv (kalpteki kibri yok etmek, tevâzu) ilmi fayda eder, diye karşılık verdi.

Mesnevî, Mevlânâ

ASLANIN PAYI

Aslan, kurt ve tilki, üçü bir olmuşlar, avlanmak üzere ormana girmişlerdi. Akşama kadar bir dağ öküzü, bir keçi, bir de tavşan avlayan üç arkadaş, avlarını sırtlayarak bir mağaraya getirmişler, sofraya oturmuşlardı. Aslan, kurda dönerek: “Gel bakalım aziz dostum, şu hayvanları paylaşır da karnımızı doyuralım,” emrini verdi.

Kurt, ezile büzüle avı şöyle paylaştırdı:

“Ey, ulu sultanım! Şu dağ öküzü, senin payın. O büyük, sen de büyük ve çeviksin. İzin verirseniz, yaban keçisi de benim olsun. Tilki kardeş, tavşanı sever; şu semiz tavşan da onun olsun.”

Aslan bu paylaşıma kızdı:

“Sen kim oluyorsun budala! Unutma ki, ormanlar şahı aslanın huzurundasın. Ben varken, paylaşımında sana söz düşer mi!” diyerek, bir pençede zavallı kurdu yere serdi.

Durumu gören tilki, korkudan titriyordu. Aslan bu sefer ona döndü:

“Ne bakıyorsun öyle! Haydi sen pay et şu avları!”

Tilki başına gelecekleri bildiğinden, korkuyla:

“Ey büyük sultan! Pay etmek haddim değil ama, söyleyeyim: Bu tavşan, sizin sabah

kahvaltınız. Keçi öğle yemeğiniz için nefis bir yahni olur. Öküzü de akşam yersiniz.”

Aslan, bu paylaşımından çok hoşlanıp tilkiye sordu:

“Bu kadar adaletli paylaşımı nereden öğrendin dostum?”

Tilki, boynunu bükerek yerde cansız yatan kurda bir göz attı, aslana:

“Şu haddini bilmez kurdun halinden,” diye yanıt verdi.

Bunun üzerine aslan:

“Sen bizim aşkımıza kendi payından vazgeçtin; üçü de senin olsun, üçünü de al götür,”

dedi.

Tilki de, “Aslan, bana kurttan sonra teklif etti; bunu pay et diye önce bana teklif etseydi,

ondan canımı kurtarabilir miydim?” diyerek içinden yüzlerce kez şükretti.

Alınacak ders: Akıllı o kişidir ki, dostlarının başına gelenlerden ders alır. Eğer ululanmayı bırakmaz, ders almazsa, onun azgınlığından başkaları ders alır.

Mesnevî, Mevlânâ

EYAZ'IN SINAVI

Padişah bir gün divana girdiğinde, ülkenin ileri gelenlerinin hepsinin toplanmış olduğunu gördü. Kuşağının arasından bir mücevher çıkararak vezirine uzattı ve dedi ki:

“Bu nasıl bir mücevherdir, değeri nedir?”

Vezir aldı, söyle bir baktı:

“Yüz eşek yükü altın değerinde bir mücevherdir,” dedi.

Padişah:

“Kır bakalım bunu,” deyince:

“Nasıl kırabilirim? Senin hazinenin, malının iyiliğini isteyen bir kişiyim ben! Değer biçilemez böyle bir mücevherin zarar görmesine nasıl razı olabilirim?” diye yanıt verdi.

Padişah, vezirin sözünü beğendi, ödül olarak ona bir giysi verdi; ondan inciye aldı. Sonra ötekilerle birlikte başka bir konuyu açarak bu konuşmayı unutturdu. Perdecinin eline tutuşturdu mücevheri, dedi ki:

“Bir isteklisi olsa, ne eder acaba?”

Perdecisi:

“Bu mücevher,” dedi, “Ülkenin yarısı değerindedir. Allah ülkeyi tehlikelerden korusun.”

Padişah:

“Kır bunu,” deyince:

“Ey kılıcı güneş gibi parlayan padişahım,” dedi perdecisi,

“Bunu kırıp ufalamak pek

yazıktır, pek yazık! Değeri şöyle dursun, şu parlaklığa bir bakın! Gündüzün ışığı bile ona uymakta. Bunu kırmaya nasıl elim varır? Nasıl olur da padişahın hazinesine düşman olurum?” dedi.

Padişah ona da giysi armağan etti, gelirini arttırdı. Onun aklını övmeye başladı. Bir süre sonra mücevheri bir beyin eline verdi, onu da sınıadı. O da, divanda bulunan öteki beyler de aynı şeyleri söylediler. Padişah da her birine ağır giysiler verdi, bağışlarda bulundu.

Bir köşede bekleyen Eyaz kalmıştı yalnızca. Padişah mücevheri ona da uzatarak dedi ki:

“Ey Eyaz! Söyle bakalım; bu parlaklıkta, bu güzellikte olan bir mücevherin değeri nedir?”

“Söyleyebileceğimden de fazladır padişahım,” deyince:

“Haydi, öyleyse kır bakalım onu,” dedi padişah.

Eyaz'ın gömleğinin yenlerinde taşlar vardı. Belki bu saf temiz kişi düşünde görmüş, ya da malum olmuştu da, o taşları gizlemişti eteğine.

Hemen o taşlarla mücevheri kırdı.

Beylerden yüzlerce çığlık koptu.

“Bu ne korkusuzluk? Allah hakkı için bu nurlu mücevheri kıran kâfirdir,” dediler.

O toplulukta bulunan herkes kötülüklerinden, padişahın inci gibi buyruğunu kırmışlardı.

Mücevherin değeriyle sevginin sonucu, gönüllerinde gizli kalmıştı.

Eyaz dedi ki: “Ey büyükler! Padişahın buyruğu mu daha ileri, mücevher mi? Padişahın buyruğuna aldırış dahi etmiyorsunuz! Ben gözümü padişahtan ayırmam. Boyalı bir taşı seğip de padişahın buyruğunu geri bırakan canda hiçbir gevher, hiçbir değer yoktur. Gül renkli oyuncağı arkanıza atın da onlara renk vereni aklınıza getirin.”

Bu sözler üzerine, o yüce beyler hatalarına özür olmak üzere başlarını önlerine eğdiler.

Gönüllerinden yüzlerce ah çektiler. Padişah da yaşlı cellada emir verdi:

“Bu çerçöpü benim yüce kapımdan uzaklaştır! Bu aşağılık adamlar, bu makama layık değiller. Bir taş için benim emirlerimi reddettiler. Emrim, bu çeşit fesatçılara bir boyalı taş için aşağı görüldü.”

Bunun üzerine merhametli Eyaz sıçradı, o ulu padişahın tahtına koştu, secde edip dedi ki:

“Padişahım, senin gibi yüce bir padişahın sultanlığına, gökyüzü bile hayran olmuştur.

Cömertler, cömertliklerini senden alırlar. Ey iyilik ve cömertlik sahibi! Bu suçluların aymazlık ve küstahlıkları, senin affının çokluğundandır. Ey bağışlamayı sandığına almış,

kendine mal edinmiş kişi; bağışla! Sen iyilikte en ileri
gidensin! Ben kim oluyorum da,
bağışla diyeyim. Ey padişahım, suçlu benim. Bağışla!
Bağışla!”

Mesnevî, Mevlânâ

Nasihatler

Ölçün doğruluk olsun, aleyhinde dahi olsa doğruyu söylemekten çekinme.

Haksız olduğun bir meselede, haklı olduğuna kendini inandırmaya çalışma.

İnsanların kusurlarını gözünde büyütme. Arkadaş, dost, meslektaş ve yakınlarının kabahatlerini değil, meziyetlerini görmeye çalış. Kusurlarını ararsan, onlar da sende arar ve senin bulduğundan fazlasını bulurlar.

Arabulucu ol, arabozucu olma. İyilik yapmak için fırsat gözle. Bulamazsan icat et. Zira kula hizmet, Hakk'a hürmet ve ibadettir.

Kendinden evvel başkalarını düşünmek seviyesine ermeni çok isterim. Bu olmazsa kendin kadar; bu da olmazsa kendine yakın düşünmek de bir nimettir.

Kararlarında aceleci olma. Hükümlerini teenni ve basiretle vermek bahtiyarlıktır.

Gayeli ve kararlı adam ol. Gel-geç tabiatlıların ideallerine eriştikleri görülmemiştir. Onun için azimli ve

sebatkâr ol ki, tuttuğunu koparasın. Herhangi bir meseleyi huşunetle değil sükûnet ve hoşlukla halletmeyi âdet et. Onun için Resûlullah Efendimiz: "Allah, güzeldir, güzeli sever" buyurmuşlardır.

Sakin, mülâyim ve hesaplı konuş. Ağır, kırıcı ve geri dönülmez sözden çekin. Vakarlı ve haysiyetli ol, fakat alıngan olma.

"Öfke gelir göz karartır. Öfke gider, yüz kızartır" diyen, ne doğru söylemiştir. Onun için, sonradan pişmanlık verecek sözden ve hareketten şiddetle kaçın.

Büyüğe, küçüğe saygılı ol. Hürmet et ki hürmet göresin. Lâtifelerin lâtif olsun. Kalp, Allah'ın nazargâhıdır. Kırmaktan şiddetle sakın.

Bil ki, para gaye değil vasıtaadır. Eline bu vasıta bol bol geçtiği takdirde onu hayırlı işlerde kullan.

Sabırlı ve hazımlı ol. Allah şikâyeti sevmez. Daima şükret, güçlükleri kolayından al, rahat edersin.

Evlatlarının bedenleri kadar ruhlarını da besle. Onlar sana Hakk'ın emanetidir. Bu emaneti kurda kuşa kaptırmamaya dikkat et.

Anana, babana, kardeşine, hâsılı bütün ailene muti, sadık ve yardımcı ol. Cenâb-ı Resulullah: "Cennet anaların ayakları altındadır" buyurmuştur. Cenneti yalnız âhîret âleminde aramak, akıllı insan kârı değildir. Dünyada da cennet vardır. Bu, huzur ve kalp cennetine girmeye çalış.

Sana korku, ümit veya herhangi bir menfaatle bağlanan dünya dostlarına güvenme. Hak namına garazsız, ivazsız dostluğunu arz etmiş olanları ise, kusurları olsa da, bağına bas, onlardan kopup ayrılma ve kendi kendine; "Benim kusurlarım onlarınkinden çoktur" diyerek hoş gör.

İnsanlar, kendi hayatları binasının mimarıdır. Bu binayı kurmak hususunda gösterecekleri ustalık veya acemilik, onları mesut veya bedbaht eyler. Gayret et ki, hayatını kurarken sana saadet ve huzur getirecek iyilik, güzellik, hak, hakikat ve fazilet malzemesini kullanmak hünerini gösteresin.

Allah yardımcın olsun.

(Sâmiha Ayverdi/VASİYETİNDEN)

Gelecek nesillerin sağlıklı ve ahlâklı yetişebilmelerine katkıda bulunmak için lütfen bu kitabı çevrenizdeki anne babalarla ve öğretmenlerle paylaşınız.

Sevgiyle kalın ♥